

حل تمارین فصل ۵ (۱ از ۲)

نقطه بحرانی: نقطه $c \in D_f$ را نقطه بحرانی می‌نامیم هرگاه $f'(c) = 0$ و یا $f'(c)$ موجود نباشد.

هرگاه f بر بازه $[a, b]$ تعریف شده باشد نقاط a و b را بحرانی محسوب می‌کنیم.

اکسترمم مطلق:

$$c \in D_f, x \in D_f \Rightarrow f(x) \leq f(c)$$

تعریف:

در $x = c$ ماکزیمم مطلق دارد.

$f(c)$: مقدار ماکزیمم مطلق

به‌طور مشابه مینیمم مطلق تعریف می‌شود.

نتیجه: اگر f در $x = c$ ماکزیمم مطلق یا مینیمم مطلق داشته باشد گوییم f در این نقطه اکسترمم مطلق دارد.

قضیه: اگر تابع f بر بازه $[a, b]$ پیوسته باشد آن‌گاه در این بازه هم ماکزیمم مطلق دارد و هم مینیمم مطلق.

نتیجه: فرض کنید f در بازه $[a, b]$ پیوسته باشد، در این صورت نقاط ماکزیمم و مینیمم مطلق f ، بحرانی‌اند.

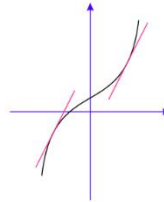
مدرسه مجازی آینو

یافتن کمترین مقدار و بیشترین مقدار در یک تابع در مسائل کاربردی را بهینه‌سازی می‌گوییم.

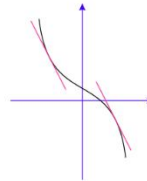
سطح کره	حجم کره	سطح جانبی استوانه	حجم استوانه	سطح جانبی مخروط	حجم مخروط
$4\pi R^2$	$\frac{4}{3}\pi R^3$	$h(2\pi R)$	$h\pi R^2$	πRL	$\frac{1}{3}h\pi R^2$

یکنواپی: فرض کنید f بر بازه $[a, b]$ پیوسته و در بازه (a, b) مشتق‌پذیر باشد.

f بر این بازه اکیداً صعودی است. $f'(x) > 0 \Rightarrow$

f بر این بازه اکیداً نزولی است. $f'(x) < 0 \Rightarrow$

تذکره ۱: در قضیه قبلی اگر تعداد صفرهای تابع $f'(x)$ محدود باشد (و یا نامحدود شمارش‌پذیر) باشد آنگاه با فرض $f'(x) \geq 0$ تابع f در بازه (a, b) اکیداً صعودی است.

مدرسه مجازی آینو

فرض کنید بازه (a, b) شامل نقطه c ، زیر مجموعه دامنه f باشد اگر برای هر x از این بازه:

$$f(x) \leq f(c) \Rightarrow f(c) \text{ یک مقدار ماکزیمم نسبی } f \text{ است.}$$

$$f(x) \geq f(c) \Rightarrow f(c) \text{ یک مقدار مینیمم نسبی } f \text{ است.}$$

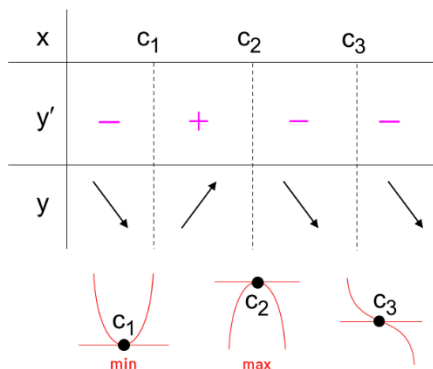
اگر تابع f در نقطه $x = c$ ماکزیمم نسبی یا مینیمم نسبی داشته باشد گوییم در این نقطه اکسترمم نسبی دارد.

* در توابع پیوسته، هر نقطه اکسترمم نسبی، یک نقطه بحرانی است.

* اگر در دو طرف نقطه بحرانی، علامت f' یکسان باشد، این نقطه اکسترمم نسبی نیست.

آزمون مشتق اول

فرض کنید تابع f در بازه (a, b) شامل نقطه بحرانی c ، پیوسته و بجز احتمالاً در نقطه c ، در همه نقاط مشتق پذیر باشد.

مدرسه مجازی اینو